

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	3
Część pierwsza	
Norma	
1. Ujęcia funkcjonalne	5
2. Ujęcia socjologiczne	8
3. System — norma — uzus — mówienie	9
3. 1. Teoria L. Hjelmsleva	9
3. 2. Teoria E. Coseriu	10
3. 3. Inne ujęcia	11
4. Wariancja	14
4. 1. Podstawowe ujęcia teoretyczne	14
4. 2. Typy wariantów	17
Część druga	
Zróżnicowanie funkcjonalne języka	
1. Płaszczyzny zróżnicowania języka	19
2. Odmiany stylowe języka	20
2. 1. Schematy klasyfikacyjne Z. Klemensiewicza i S. Urbańczyka	20
2. 2. Koncepcje A. Furdala i B. Havranka	21
2. 3. Inne koncepcje	22
2. 4. Język literacki	26
3. Zewnętrzne czynniki rozwoju językowego. Socjolingwistyka. Socjalne zróżnicowanie języka	31
3. 1. Dialekty miejskie	33
4. Teoria komunikacji. Sytuacja językowa	34
5. Błąd językowy	36
Część trzecia	
Kultura języka	
1. Sądy o kulturze języka	38
2. Polskie tradycje kultury języka	40
3. Najważniejsze koncepcje XX-wieczne	42
3. 1. Kultura języka w pracach A. Gawrońskiego, J. Rozwadowskiego, K. Nitscha i S. Szobera	43
3. 2. Działalność Z. Klemensiewicza i W. Doroszewskiego	45
3. 2. 1. Kryteria poprawności językowej	48
3. 3. Kultura języka w polskich współczesnych opracowaniach	54
3. 4. Kultura języka za granicą	56
3. 4. 1. Ortologia i polityka językowa	59
4. Zadania kultury języka (ze szczególnym uwzględnieniem polskiej sytuacji językowej)	60
4. 1. Wiedza wyraźna o mechanizmach ogólnojęzykowych	60
4. 1. 1. Społeczna świadomość normatywna a naukowa wiedza o współczesnym języku polskim	61

4. 2. Innowacje w systemie gramatycznym współczesnej polszczyzny	66
4. 2. 1. Normy gramatyczne a współczesna polszczyzna	66
4. 2. 2. Innowacje fonetyczne	67
4. 2. 3. Innowacje słotwórcze	69
4. 2. 4. Innowacje fleksyjne	72
4. 2. 5. Innowacje składniowe	73
4. 3. Normy stylistyczne a współczesna polszczyzna	76
4. 4. Polityka językowa w obecnej sytuacji w Polsce	78
Wykaz cytowanej i wykorzystanej literatury	82
Peżyome	91
Summary	93